

Gemeente Rotterdam

College van Burgemeester en Wethouders

Bezoekadres: Stadhuis Coolsingel 40

3011 AD Rotterdam

Postadres: Postbus 70012

3000 KP Rotterdam

Website: www.rotterdam.nl

E-mail: bbo@rotterdam.nl

Inlichtingen: Jessica van der Linden

Telefoon: 06 - 14644217

Aan de Gemeenteraad

Portefeuillehouder: S. Kasmi

Dienst: Cluster Maatschappelijke Ontwikkeling

Ons kenmerk: 20MO05808 – 21bb17

Datum: B&W 26 januari 2021

Betreft: Zomercampus010: evaluatie 2020 besluit 2021

Onderwerp:

Zomercampus010: evaluatie 2020 besluit 2021

Op welke gronden deze brief?

In deze brief informeren wij de raad over de evaluatie van de Zomercampus van zomer 2020 en de organisatie van een nieuwe editie in zomer 2021. Tevens bevat deze brief een tussenbericht over de motie "Zeker zijn betrokken ouders in het onderwijs" (20bb7972).

Relatie met het coalitieakkoord/collegewerkprogramma/begroting/eerder aangenomen moties en gedane toezeggingen:

1. Coalitieakkoord Nieuwe Energie voor Rotterdam
2. Gelijke kansen voor elk talent (Onderwijsbeleid)
3. Beleidskader "De Taalspiraal" (Taalbeleid)
4. Armoede aanpak Uit de knoop en schuldenaanpak Reset

Toelichting

Zomercampus 2020

Van 20 juli t/m 28 augustus 2020 heeft de Zomercampus plaatsgevonden. Dit was één van de dertien sprints in het kader van Rotterdam Sterker Door. Afgelopen najaar hebben wij een evaluatie laten uitvoeren door onderzoeksbureau Sardes om te achterhalen in hoeverre de doelen van de campus zijn bereikt. We hebben gevraagd om een kritisch rapport waarin alle betrokken partijen zijn meegenomen zodat we hieruit lessen kunnen trekken voor een vervolg van de zomercampus in 2021.

Bij deze brief behoren drie bijlagen:

1. Het evaluatierapport van Sardes met samenvatting en aanbevelingen voor de toekomst.
2. Een factsheet met daarin kerngegevens over bijvoorbeeld aanmeldingen voor en deelname aan de zomercampus
3. Een rapportage die een beeld geeft van de deelnemerservaringen met het gevolgde zomerprogramma.

De gemeente Rotterdam en het Jeugdfonds Sport & Cultuur hebben in de zomer van 2020 samen met stedelijke partners op het gebied van sport, cultuur en educatie en partijen in de wijk de Zomercampus georganiseerd. De Zomercampus was bedoeld om kinderen en jongeren een inspirerende, uitdagende en leerzame invulling van de zomervakantie te bieden en een vliegende start in het nieuwe schooljaar, zodat ze vol zelfvertrouwen en met plezier

aan hun nieuwe schooljaar konden beginnen. Dit tegen de achtergrond van een periode waarin zij niet of beperkt naar school konden en andere activiteiten in de wijk en bij verenigingen tijdelijk waren opgeschort.

Zes weken lang waren overal in de stad kinderen in het groen of blauw te zien. Er is in korte tijd veel voor elkaar gekregen: een divers programma met een combinatie van educatie, sport, cultuur en sociale vaardigheden, waaraan ruim 4.500 leerlingen deelnamen. Dit succes is te danken aan een tomeloze inzet van de organisatie en de vele partners. Ook de inzet van enkele tientallen vrijwilligers, bijvoorbeeld in de logistieke en de ict-ondersteuning van de Zomercampus, heeft hieraan bijgedragen.

De ambitie was om 4.500 leerlingen uit de groepen 3 tot en met 7 van het basisonderwijs en 1.500 leerlingen van de voor-examenklassen (3-vmbo, 4-havo en 5-vwo) van het voortgezet onderwijs te bereiken. In het basisonderwijs meldden ruim 5.000 leerlingen zich aan, van wie 4.311 kinderen het programma succesvol afrondden. De beoogde aantallen in het voortgezet onderwijs zijn niet behaald. 151 jongeren van de 291 aangemelde jongeren ronden het programma af. Verklaringen hiervoor zijn het laat op gang komen van de werving en de onduidelijkheid over het programma. Het streefbereik was hoog omdat ervan werd uitgegaan dat jongeren in de zomermaanden nergens heen konden. Gaandeweg versoepelden de omstandigheden, maar werd de doelstelling niet hierop aangepast. Een aantal jongeren heeft bovendien deelgenomen aan zomerscholen die sinds jaar en dag door een aantal scholen zelf wordt georganiseerd.

Uitvoering van de zomercampus

De uitvoering bleef, zeker in de eerste week, last houden van korte voorbereidingstijd. Dat zagen we vooral terug bij de ingewikkelde puzzel om een goede indeling van de groepen te maken op de locaties. Er was veel diversiteit in de groepen en de leraren vonden het lastig om met de grote niveauverschillen om te gaan. Ook was er, zeker in het begin, onduidelijkheid over het programma. Dit verbeterde gedurende de zomer. De kwaliteit van het programma en van de uitvoering had hoger kunnen zijn als er meer tijd voor de voorbereiding was geweest en duidelijke kwaliteitscriteria waren vastgesteld waaraan het programma had moeten voldoen.

Ook komt uit de evaluatie naar voren dat de constructie van mentoren als vast gezicht en aanspreekpunt voor de groep positief werd beoordeeld. Zij bouwden een waardevolle vertrouwensband op met de deelnemers. Wel blijkt dat de rol van de mentor niet voor iedereen even duidelijk was en dat de kwaliteit wisselde. Op locatieniveau is daarom door coördinatoren gezocht naar gezamenlijke evaluatiemomenten.

Basisschoolprogramma

Bij de zomercampus voor basisschoolkinderen bestond het programma uit tien dagdelen van vier uur, verspreid over een periode van twee weken. Een dagdeel startte met ontbijt of lunch en had vervolgens twee onderdelen van ieder twee uur: het maken van een krant en activiteiten op het gebied van sport, spel, cultuur, natuur of techniek. Het maken van een krant had diverse onderdelen, waarbij kinderen op een vakoverstijgende manier met taal aan de slag gingen. Het uiteindelijke resultaat was een echte krant waarin alle verhalen van de kinderen zijn gebundeld en die verspreid is op Rotterdamse basisscholen. De activiteiten op het gebied van sport, spel, cultuur, natuur of techniek gingen om kennismaken met nieuwe activiteiten en het opdoen van succeservaringen op deze gebieden.

Kinderen werkten in groepen van tien tot vijftien deelnemers. De groepen waren verdeeld in twee leeftijdsgroepen. Meer differentiatie in die groepen is in de toekomst wenselijk, omdat de samenstelling van de groepen zeer divers was. De redactie van de krant stond onder begeleiding van een bevoegd docent. De overige activiteiten werden gegeven door ervaren workshop-begeleiders van lokale partners. Alle mentoren, begeleiders en docenten waren in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).

Vmbo-programma

Voor leerlingen in 3-vmbo maakte stichting Meester Rembrandt een programma, dat deels was gericht op bijlessen en examentrainingen, en deels op het kennismaken met nieuwe onderwerpen. Het programma was sterk op onderwijs gericht: het vond plaats op school, iedere groep kreeg een vaste docent en het volgen van lessen en bijlessen was een aanzienlijk deel van het programma. De deelnemers konden van tevoren opgeven in welke twee vakken zij extra les wilden volgen. Deels werden de lessen gegeven door een docent, deels kregen leerlingen in kleine groepen bijles door een student. Daarnaast kregen zij workshops over zeer uiteenlopende onderwerpen, zoals solliciteren en doorzettingsvermogen, en gastlessen van een wethouder, een raadslid, een manager bij Samsung en een virologe. Vmbo-leerlingen leerden tijdens de campus andere leerlingen kennen, hebben kennism gemaakt met beroepen via de 'leermeesters' en mogelijke achterstanden in vakken bijgespijkerd. Door deze werkwijze werd de leefwereld van leerlingen vergroot. Een zomercampusweek telde vier lesdagen van ieder vier uur. Met 83 deelnemers vond dit programma plaats op twee locaties, in de laatste twee weken van de zomervakantie.

Havo/vwo-programma

Voor leerlingen in 4-havo en 5-vwo werd een programma ontwikkeld van elf dagdelen. Vier dagdelen bestonden uit examentraining door Lyceo voor het vak waarvoor de deelnemer zich had opgegeven. Zeven dagdelen werden begeleid door stichting The Next School en bestonden uit het doen van onderzoek naar een maatschappelijk vraagstuk. Deze 'challenge' bracht niet alleen nieuwe onderwerpen de klas binnen, maar hielp deelnemers ook bij het schrijven van hun profielwerkstuk. Het ging om vraagstukken zoals klimaatadaptatie, de circulaire economie en betekenisvolle cultuur in een diverse samenleving. De challenges werden door de deelnemers wisselend gewaardeerd. De examentraining werd hoog gewaardeerd. 68 deelnemers volgden dit programma op twee locaties, in de eerste twee weken van de zomervakantie.

Ouders

Naast de Zomercampus werden gratis talige zomeractiviteiten voor ouders en hun kinderen en taalcursussen gericht op ouders aangeboden door de gecontracteerde taalaanbieders voor de non-formele educatie.

Evaluatie

De Zomercampus is overwegend een succes geweest. Uit de evaluatie komen de volgende lessen naar voren voor een nog succesvoller vervolg:

- Er moet eerder bekend zijn wat het doel is en uit wie de doelgroep bestaat, wat het aanbod is, waar het is, wie het verzorgt en wie waarvoor verantwoordelijk is, zodat iedereen weet waar hij aan toe is en er ook op tijd kinderen en jongeren geworven kunnen worden.
- Duidelijke doelen en kwaliteitscriteria waaraan het programma moet voldoen en achteraf goed evalueren in hoeverre de doelen zijn bereikt.
- Een duidelijke rolverdeling en afstemming tussen de gemeente Rotterdam en de uitvoerder van de Zomercampus.
- Meer differentiatiemogelijkheden binnen het programma: naar niveau en behoefte van kinderen/jongeren.
- Meer samenhang in het totale programma brengen door het hele programma bijvoorbeeld te richten op taalontwikkeling en leesplezier en daarbij de lat hoog te leggen.
- Dit vraagt om kwalitatief goede mentoren en leraren. Hierbij is een goede selectie en tijdige voorbereiding van de mentoren en afstemming met leraren belangrijk.
- Afstemming met de schoolbesturen over de werving van leraren, zodat er geen onwenselijke concurrentie ontstaat tussen scholen en detacheringsbureaus.
- Voor de aanbieders van activiteiten is het van belang dat er (kosten)efficiënt geprogrammeerd wordt en volgens fair pay-richtlijnen wordt gewerkt.

Zomercampus 2021

Bij de betrokken partijen is draagvlak voor een vervolg. Daarvoor zijn de voorbereidingen getroffen, gebaseerd op de lessen uit de evaluatie. De Zomercampus 2021 dient de collegedoelestellingen tegen kansenongelijkheid. Het programma richt zich op kinderen en hun ouders die veel baat hebben bij een talig programma gedurende de zomer. Doel is het verkleinen van de 'zomerdip' die bij kinderen ontstaat in de lange zomervakantie alsmede het bevorderen van taalontwikkeling bij kinderen en hun ouders.

Het programma voor de kinderen bestaat, net als afgelopen editie, uit tien dagdelen. Meer dan afgelopen keer is taalontwikkeling de kern van het programma, zowel in het vakoverstijgende project als de andere activiteiten zoals in sport, cultuur, natuureducatie en ICT/techniek.

Gezien de beperkte financiën is het gebied iets kleiner dan vorig jaar en kunnen we minder leerlingen en hun ouders bereiken. Het gaat om de gebieden Feijenoord, Charlois en Delfshaven en de wijken Oud-Crooswijk, Oude Noorden en Rubroek. Hierin liggen rond 70 basisscholen die aan de Zomercampus meedoen. In deze gebieden wordt voor de ouders van de deelnemers een programma aangeboden dat aansluit op het programma voor hun kinderen. Daarnaast wordt, voor zover hieraan behoefte bestaat bij de ouders, aandacht besteedt aan armoedebestrijding door o.a. het geven van informatie over geldzaken.

De PO schoolbesturen hebben zich volledig gecommitteerd aan deze aanpak. Zij gaan gericht kinderen en ouders benaderen die zij het meest in aanmerking vinden komen voor de Zomercampus, stellen waar mogelijk schoolgebouwen hiervoor beschikbaar en hebben aangeboden dat hun taalexperts meehelpen aan het maken van het programma.

Het betreft een programma voor 1.000 leerlingen in de bovenbouw (leerlingen die voor de zomervakantie in groep 6, 7 en 8 zitten) van het basisonderwijs en hun ouders.

De gemeente is opdrachtgever van Zomercampus 2021 en stelt hiervoor € 650.000. beschikbaar, dat wordt gedekt uit de lopende begroting van Maatschappelijke Ontwikkeling. Er worden op dit moment geen Rijksregelingen verwacht waarmee grotere massa kan worden gemaakt, zoals in 2020. Als additionele financiering wordt gevonden, kan het aantal deelnemers in de genoemde doelgroep stijgen.

Gelet op de beperkte financiële middelen, is een keuze gemaakt in de doelgroep. Ofschoon ook leerlingen in het SBO/SO, ISK en ook het voortgezet onderwijs komende zomer grote behoefte hebben aan een zomerprogramma, wordt aan hen geen prioriteit gegeven. Zij kunnen niet eenvoudigweg meelopen in gemengde groepen. Daarbij komt dat voor het SBO/SO speciale programma's zouden moeten worden ontwikkeld en er gespecialiseerd personeel voor nodig is. We kiezen evenmin voor het voortgezet onderwijs, omdat de gevolgen van de 'zomerdip' daar iets minder groot zijn en onze middelen beperkt.

Motie ouders

In de raadsbrief van 10 juni 2020 over de voortgang van de Zomercampus010 (20bb007415) is aangegeven de raad na afloop van de zomercampus te informeren over de evaluatie. Daarnaast geeft deze brief een tussenbericht over de motie "Zeker zijn betrokken ouders in het onderwijs" (20bb7972) van raadslid C. Engberts (PvdA). De motie verzoekt het college om:

- de aanpak lerarentekort uit te breiden met acties om ouders te ondersteunen om hun rol naar kinderen beter te vervullen;
- de zomerschool hiervoor te benutten door ouders mede als doelgroep te benoemen;
- hierover te rapporteren aan de raad.

Voor de zomer doen we de motie volledig af.

Financiële en juridische consequenties/aspectenZomercampus 2020

Pas als OCW de subsidie aan de schoolbesturen in mei heeft vastgesteld, kan definitief de rekening worden opgemaakt. We delen met u de huidige financiële inzichten. Het college heeft voor Zomercampus 2020 zich garant gesteld voor € 2.400.000.

Dekking komt uit de inhaalregeling die het ministerie van OCW vanaf deze zomer beschikbaar heeft gesteld, welke via de schoolbesturen loopt. Daarnaast heeft Jeugdfonds Sport en Cultuur voor € 500.000 bijgedragen met als doel om deelnemers toe te leiden naar een sportvereniging of culturele activiteit, zijn er € 160.000 aan sponsorgelden aangetrokken, konden SKVR en Sportbedrijf vanuit vrijgevallen middelen samen circa 1.500 uur programmeren en zijn er om-niet bijdragen geweest in de vorm van programmering, enkele locaties en bruikleen van laptops.

De verwachte bijdrage van de gemeente bestaat uit twee delen:

1. Bijdrage aan gemaakte programmakosten: € 310.000.
2. Garantstelling voor 1.750 tot 2.000 deelnemers, voor wie (nog) geen dekking is verkregen uit de inhaalregeling van OCW. Het betreft € 525.000 tot € 600.000. De gemeente is in gesprek met schoolbesturen en het ministerie van OCW over de financiering hiervan.

Zomercampus 2021

De begroting voor Zomercampus 2021 is € 650.000. Deze wordt gedekt uit de begroting van Maatschappelijke Ontwikkeling: onderwijs, cultuur, sport, jeugd, armoede en taal. Voor de uitvoering van de Zomercampus 2021 volgt een aanbesteding. Gezien de waarde van de opdracht, wordt voor deze aanbesteding de SAS procedure gehanteerd met verkorte termijnen. De gunning wordt voorzien rond 15 maart. Dit stelt de gegunde partij in staat om nog op tijd de organisatie ervan te starten.

De secretaris,

V.J.M. Rozen

Burgemeester en Wethouders van Rotterdam,

De burgemeester,

A. Aboutaleb

Bijlagen:

1. Evaluatie Zomercampus010 en een blik op de toekomst
2. Factsheet Zomercampus010 PO en VO
3. Rapport deelnemersenquête Zomercampus010 po en vo.